

The Greek Review of Social Research

Vol 4 (1970)

4-5

Einführung in die methoden der empirisehen sociologie (Εισαγωγή εις τας μεθόδους της εμπειρικής κοινωνιολογίας), υπό Renate Mayntz

A.K. Παπαντωνίου

doi: [10.12681/grsr.514](https://doi.org/10.12681/grsr.514)

Copyright © 1970, A.K. Παπαντωνίου

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Παπαντωνίου Α. (1970). Einführung in die methoden der empirisehen sociologie (Εισαγωγή εις τας μεθόδους της εμπειρικής κοινωνιολογίας), υπό Renate Mayntz. *The Greek Review of Social Research*, 4, 272–273.
<https://doi.org/10.12681/grsr.514>

παρουσιάσεις βιβλίων

Les dynamismes sociaux. Initiation à la Sociologie, υπό P. Virlon, S. J., τόμ. 2, Paris, Les éditions ouvrières, 1965, 470 σελ.

Τὸν τελευταῖον καιρὸν ἔχουν ἐκδοθῆ πολλοὶ «εἰσαγωγὰ» εἰς τὴν Κοινωνιολογίαν, πολλοὶ τῶν ὁποίων μάλιστα ἔχουν τελείως διάφορον περιεχόμενον ἀπὸ ὅ,τι θὰ ἀνέμενε τις. Τὸ παρὸν ἐγχειρίδιον ὃ ἴστω δυνατόν νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς μία δυναμικὴ εἰσαγωγὴ εἰς τὴν κοινωνιολογίαν, ἰσχυρῶς ἐπηρεασμένη ἀπὸ φιλοσοφικὰς ἰδέας τοῦ σχολαστικισμοῦ, ἀπὸ τὰς τάξεις τοῦ ὁποίου προφανῶς προέρχεται ὁ συγγραφεὺς του, ὡς δυνατόι τις νὰ συμπεράνῃ καὶ ἐκ τῆς χρησιμοποιουμένης ὀρολογίας (ὄντολογία, ἀναλογία, αἰτιοκρατία, τελεολογία, κτ.).

Εἰς τὸ πρῶτον μέρος, τὸ ὅποιον καλύπτει σχεδὸν τὸ τέταρτον τῆς ὅλης ἐργασίας, ὁ συγγραφεὺς πραγματεύεται γενικὰ προβλήματα μεθοδολογικὰ καὶ σχέσεις τῆς Κοινωνιολογίας πρὸς τὰς λοιπὰς Κοινωνικὰς Ἐπιστήμας, καθὼς καὶ μίαν σύγκρισιν τῶν κυριωτέρων κοινωνιολογικῶν θεωριῶν.

Τὸ δεύτερον μέρος ἀναφέρεται εἰς τὸ θέμα τῆς «structure» (δομῆς, ὕψης) τῆς Κοινωνίας. Χαρακτηριστικόν ἐστὶν ὅτι εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐξετάζεται καθ' ἑαυτὸν ἀλλὰ τοποθετούμενος ἐντὸς τοῦ συνόλου πλέγματος τῆς κοινωνίας. Ὁ συγγραφεὺς νοεῖ ἐνταῦθα τὰ κοινωνικὰ γεγονότα ὡς ἐν ἐνιαίῳ συμπλέγμα ἀλληλεπιδράσεων καὶ ἀλληλεξορτήσεων.

Τὸ τρίτον μέρος ἀναφέρεται εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ κοινωνικοῦ γίνεσθαι καὶ τῆς ἀνθρωπίνης συμπεριφορᾶς ὡς καὶ τῶν λειτουργικῶν σχέσεων αὐτῶν.

Ἀπὸ τοῦ τετάρτου μέρους καὶ ἔξῃς γίνεται ἐμφανὴς καὶ πάλιν ἡ πνευματικὴ ὑποθέτησις τοῦ συγγραφέως ἐντὸς τοῦ κλίματος τῆς σχολαστικῆς σκέψεως καὶ τῆς ρωμαιοκαθολικῆς πολεμικῆς ἐναντίον τῆς σχολῆς τοῦ Durkheim καὶ τοῦ καλουμένου «κοινωνιολογισμοῦ», ἐξετάζεται συνοπτικῶς τὸ κοινωνικὸν φαινόμενον ὡς πολιτισμικὴ ἐνότης ἀξιών καὶ τοποθετήσεων καὶ ἀναλύονται τὰ ζητήματα τῆς ἐνοσηματώσεως τοῦ ἀτόμου ἐντὸς τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ὡς καὶ τὰ τῆς κοινωνικῆς συμβατικότητος.

Πάντως παρὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ «κοινωνιολογισμοῦ», ὁ συγγραφεὺς παραδέχεται ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη ἐλευθερία δὲν εἶναι ἀνεξάρτητος τοῦ κοινωνικοῦ κλίματος ἐντὸς τοῦ ὁποίου τὸ αἰῶμον ἀναπτύσσεται καὶ κινεῖται, ἀλλὰ προσδιορίζεται ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ ἄνθρωπος ἐρμηνεύεται ὡς δημιουργὸς ἀλλὰ καὶ δημιουργήμα συγχρόνως τοῦ πολιτισμοῦ του, ἡ δὲ προσωπικὴ του εὐθύνη ὡς ἀναλόγως ἐξαρτωμένη ἀπὸ τὸν βαθμὸν τῆς συνειδητοποίησεως τούτου.

A. K. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Einführung in die Methoden der empirischen Sociologie (Εἰσαγωγὴ εἰς τὰς μεθόδους τῆς ἐμπειρικῆς Κοινωνιολογί-

ας), ὑπὸ Renate Mayntz, Holm und Peter Hübner, Köln und Opladen, Westdeutscher Verlag, 1969, 222 σελ.

Μὲ τὸ ἔργον αὐτὸ ἡ γνώστη καθηγῆτρια τῆς Κοινωνιολογίας Renate Mayntz καὶ οἱ συνεργάται τῆς ἐρχονται νὰ πληρῶσουν σημαντικὸν κενόν, ἀπὸ χρόνων ἤδη λίαν αἰσθητῶν, τῆς γερμανικῆς βιβλιογραφίας. Ἡ προσφορὰ τοῦ ἔργου εἶναι ἰδιαιτέρως σημαντικὴ διὰ τοὺς σπουδάζοντας τὴν κοινωνιολογικὴν ἐπιστήμην, κ.θ' ὅσον ἀποτελεῖ τὴν πρῶτην συνοπτικὴν, συγχρόνως, ὅμως καὶ συστηματικὴν καὶ σχετικῶς πλήρη εἰσαγωγικὴν ἐργασίαν εἰς τὰς μεθόδους, τὰς τεχνικάς καὶ τὰ προβλήματα τῆς ἐμπειρικῆς ἀναλυτικῆς Κοινωνιολογίας.

Τὸ πρῶτον κεφάλαιον ἀποτελεῖ εἰσαγωγὴν εἰς τὴν καθόλου προβληματολογία, ἀναφέρεται εἰς τὰς μεθοδολογικὰς προϋποθέσεις τῆς ἐμπειρικῆς κοινωνικῆς ἐρεῖνης καὶ πραγματικῶν τὸ περιεχόμενον, τὴν χρῆσιν καὶ λειτουργίαν σημαντικῶν διὰ τὴν ἀναλυτικὴν κοινωνιολογίαν ὄρων. Ὁφείλοι ἐν εὐγνωμοσύνην εἰς τοὺς συγγραφεῖς διὰ τὴν κατὰδεῖξιν τῆς ἀποφασιστικῆς σημασίας, τὴν ὁποίαν ἔχει διὰ τὴν ἐμπειρικὴν κοινωνικὴν ἐρευνᾶν ἡ διατύπωσις τῶν ὑποθέσεων. Δυνάμει νὰ εἴπωμεν ὅτι εἰς τὸ σημεῖον τοῦ κεντρίζεται ἡ ἀξιολογία πέραν τῶν περισσότερων κοινωνιολογικῶν ἀναλύσεων. Κατὰ τὴν διαπραγματεύσειν τοῦ προβλήματος τῶν σχέσεων θεωρίας καὶ ἐμπειρικῆς ἐρεῖνης εὐκόλως προβλεπόμενα οἱ συγγραφεῖς ὡς ὁπαδοὶ τῆς ἀναλυτικῆς κοινωνιολογίας, χωρὶς πάντως νὰ ἀποφεύγουν τὴν προσπάθειαν ἐ.ὸς διαλόγου μετὰ τῆς Κριτικῆς Κοινωνιολογίας, ἢ καὶ—κατὰ τὴν γνώμην μας—οὐκί πάντοτε λίαν ἐπιτυχῶς.

Τὸ κεφάλαιον τὸ ὅποιον ἀκολουθεῖ ἀποτελεῖ τὸ ἀσθενέστερον ἴσως σημεῖον τῆς ὅλης ἐργασίας. Ἀναφέρεται εἰς τὰ θέματα μετρήσεως καὶ σὺλλογῆς τῶν στοιχείων τῆς κοινωνικῆς ἐρεῖνης. Ἄλλ' ἐνθὸς τὰ προβλήματα μετρήσεως καὶ «σκαλοποιήσεως» (Stufenweise) τυγχάνουν μᾶλλον λεπτομεροῦς καὶ μετὰ πλοῦστον παραδειγμάτων εὐληπτοῦ διαπραγματισμοῦ, τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν δειγματοληψίαν μέρος εἶναι δυστυχῶς λίαν σύντομον καὶ μὴ ὄντως ἀπαρῆς.

Σύντομον ἐπίσης εἶναι καὶ οἱ εἰς τὰς ὑψίστης σημασίας καὶ σπουδαιότητας διὰ τὴν κοινωνιολογικὴν ἐρευνᾶν τεχνικάς τῆς συνεντεύξεως καὶ παρατηρήσεως ἀναφερόμενον τμήμα, εἰς τὸ ὅποιον ἐν τοῦτοις ἐπιτελεῖται πλήρης ἀνάλυσις τῆς προβληματικῆς.

Οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποτιμῆσῃ τὴν ἀξίαν τῶν πλοῦστον εἰς παραδείγματα καὶ λίαν διαφωτιστικῶν περιγραφῶν τῆς προτομασίας καὶ ἀναλύσεως τῶν στοιχείων, εἰς τὰς οἱ αἰς ὑστερόν κατά κανόνα οἱ μὴ ἐμπειροὶ περὶ τὰς ἐρεῖνας κοινωνιολογοὶ. Ἐλλήπτον, ἀκριβῶς, διεξοδικόν εἰς τὰ προβλήματα τῶν μεθόδων καὶ τῶν προϋποθέσεων τῆς κοινωνιολογικῆς ἐ-

ρεύνης, εξοπλισμένων με ασκήσεις κατά κεφάλαια προς έλεγχο της κατανοήσεως και άφομοιώσεως της προσφερομένης ύλης, και με βιβλιογραφία διά τους επιθυμούντας περαιτέρω ένημέρωσιν και έμβάθυνσιν εις τὰ προβλήματα, είναι δυνατόν να χαρακτηρισθῆ ὡς τὸ τελειότερον βοήθημα—εις τὴν γερμανικὴν τούλαχιστον βιβλιογραφίαν—διά τοὺς σπουδάζοντας τὴν Κοινωνιολογίαν καὶ τὸ πλεονάρααιτον ἐγκόλιον διά τοὺς ἀσχολουμένους μὲ ἐι πειρικός εἰρήνας.

A. K. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

The Sociology and Social Psychology of Disability and Rehabilitation (Ἡ κοινωνιολογία καὶ ἡ κοινωνικὴ ψυχολογία τῆς ἀναπηρίας καὶ ἀποκαταστάσεως), ὑπὸ Κωνσταντίνου Σαφίλιου-Rothschild, New York, Random House, 1970, 326 σελ.

Ἡ παλαιὰ μομφὴ τὴν ὁποίαν ἀπέδιδον οἱ εὐρωπαῖοι κοινωνιολόγοι εἰς τὴν ἀμερικανικὴν κοινωνιολογίαν, ὅτι δὲν ἀνεφέρετο εἰς τὴν ἱστορίαν οὐτε εἰς τὴν πραγματικὴν κοινωνικὴν δομὴν καὶ ὅτι ἐξεδήλωνεν ἀσθενεῖς ἐνδιαφέρον διὰ τὰς κοινωνικάς συγκρούσεις, εἶναι σήμερον πλεονάνοποστατος. Μία προσεκτικὴ παρατήρησις τῆς ἀμερικανικῆς κοινωνιολογίας ἐπιτρέπει εἰς τὸν μελετητὴν νὰ διαγνώσῃ μίαν βαθεῖον ἀνύσχιαν, ἐρημύσαν, ἐξ ἄλλου, τὴν ἀνησυχίαν τῆς ἀμερικανικῆς κοινωνίας ἐνώπιον τῆς ἀπειλῆς τὴν ὁποίαν προκολλοῦν διὰ τὸ κοινωνικὸν σῶμα ἡ κοινωνικο-ἐθνικὴ ποικιλία καὶ ἡ ὑπερτικμισίς τῶν τεχνικῶν ἐπιτυχιῶν. Ἠδὴ ἀπὸ τοῦ 1920, ἡ ἀμερικανικὴ κοινωνιολογία ἐνέκνηεν εἰς τὴν ἐρεύνην προβλημάτων ὡς αἱ διανοητικὰ διαταραχαί, τὰ νεανικά παραστρατήματα, τὸ ἐγκλημα, ἡ αὐτοκτονία, ἡ ἀποδιοργάνωσις τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς κοινωνίας, κτλ.

Ἡ κυρία Σαφίλιου-Rothschild ἀποτελεῖ γνήσιον ἐκφραστὴν αὐτῆς τῆς κοινωνιολογίας. Εὐρὴς κύκλος σπουδῶν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἐκτεταμένη ἐπιστημονικὴ δραστηριότης εἰς τὸν τομέα τῆς ἐφαρμοσμένης κοινωνιολογίας καὶ διδασκαλία εἰς διάφορα ἀμερικανικά πανεπιστήμια, συγκροτοῦν τὴν ἐπιστημονικὴν δράσιν της. Ἀπὸ δεκαετίας ἐρεύη ἔμπερικῶς, εἰς πλείστας γεωγραφικάς περιοχάς, διάφορα κοινωνικά προβλήματα, με ὀπλισμὸν τῆς μίαν θετικὴν ὑπόδομην, ἰσχυρῶς ἐνισχυομένην ὑπὸ μαθηματικῶν τρόπων σκέψεως. Αἱ περισσότεραι τῶν μέχρι τοῦδε ἐργασιῶν τῆς ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ἀνάλησιν τῶν ἀνθρώπινων γεγονότων. Ἀποστῆ ἐκ τῆς ἀνθρώπινης τοῦ «πραγματικῶν» τὰ θεατὰ στοιχεία, τοὺς «δεκτικὰς», τῶν ὁποίων ἡ εἰδοποιὸς διαφορὰ ποικίλα ἐ ἀναλόγως τῆς ἐξωτερικῆς συμπεριφορᾶς καὶ τῶν ἐσωτερικῶν διαθέσεων, ἀλλὰ καὶ τῶν σχέσεων καὶ τῶν μεταβολῶν, τῶν ὁποίων μετρεῖ τὴν συζυγία. Εἰς τὸ πέραν τῶν πολλῶν ἐπιπέδων ἐρευνῶν εἰρηθῆναι τῆς κατορθῶν εἰς ἰσομορφῶν ὑποθέσεις ἐπὶ τῆς ὕψης τῶν ὑπὸ

ἐξετάσιν φαινόμενον. Ἡ ἱατρικὴ κοινωνιολογία, ἡ κοινωνιολογία τῆς οἰκογενείας καὶ ἡ κοινωνιολογία τῆς ἀναπηρίας καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως εἶναι οἱ εἰδικότεροι κλάδοι ἐντός τῶν ὁποίων δρᾷ ἡ Σαφίλιου-Rothschild.

Εἰς τὸ πρόσφατον βιβλίον της «Κοινωνιολογία καὶ κοινωνικὴ ψυχολογία τῆς ἀναπηρίας καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως» ἡ Κα Σαφίλιου ἐπιχειρεῖ νὰ διαφωτίσῃ τὰς σχέσεις μεταξύ ἀνθρώπων καὶ κοινωνίας. Ἡ συνεχῶς μειουμένη πιθανότης θανάτου ἀπὸ ἀσθενείας, πολέμου καὶ ἀτυχήματα καὶ ἡ συνεχῶς αὐξανόμενη πιθὴνότης ἐπιβιώσεως ἀνθρώπων ὄλων τῶν μορφῶν, ὡς καὶ ἡ ταχεῖς ἀνάπτυξις τῆς ἱατρικῆς τεχνολογίας, καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν συστηματικὴν μελέτην τῶν κοινωνικο-ψυχολογικῶν πτυχῶν τῆς ἀναπηρίας καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς.

Εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον τοῦ βιβλίου (Ἡ κοινωνικὴ ἀντιμετώπισις τῆς ἀναπηρίας) ἐξετάζεται ὁ ἄρρωστος καὶ ὁ ἀνάπηρος ἄνθρωπος, ἱστορικῶς, εἰς τὰς διαφόρους χώρας, ὡς καὶ ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον ἀντιμετωπίζεται τὸ πρόβλημα. Ἀκολουθοῦν ἐρευνᾶται ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον προγραμματίζεται ἡ ἀποκατάστασις εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας καὶ τὸν Καναδῶν καὶ ἀξιολογεῖται ἡ ἐπάρκεια τῶν ἐφαρμοζομένων προγραμμάτων ἀναπηρίας.

Εἰς τὸ δεύτερον κεφάλαιον (Σταδιοδρομία τοῦ ἀνθρώπου) παρακολουθοῦνται τὰ διαδοχικά στάδια τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἀπὸ τῆς ὕγιος καταστάσεως τοῦ μέχρι τῆς ἀσθενείας καὶ τῆς ἀναπηρίας τῶν, ἡ ἀποκατάστασις τὸν καὶ ὁ ρόλος τῶν ὁποῖον οὗτος δύναται νὰ διαδραματίσῃ εἰς τὸ κοινωνικὸν σῶλον.

Τὸ τρίτον κεφάλαιον (Κοινωνιολογία καὶ κοινωνικὴ ψυχολογία τῆς ἀναπηρίας) βασίζεται εἰς τὰ πορίσματα τῆς ἱατρικῆς κοινωνιολογίας, τῆς κοινωνικῆς ψυχολογίας, τῆς ψυχιατρικῆς καὶ τῆς κοινωνιολογίας. Ἐπὶ τοῦ προβλήματος τῆς ἀναπηρίας διηπιστοῦνται ἡ θεραπεία ἐπίδρασις τῆς ἀναπηρικῆς καταστάσεως ἐπὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ πάσχοντος, ἐπὶ τῆς οἰκογενείας τῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τὸν εὐρύτερον πλαίσιον τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οικονομικοῦ συστήματος τῆς χώρας τῶν.

Εἰς τὸ τέταρτον κεφάλαιον (Κοινωνιολογία καὶ κοινωνικὴ ψυχολογία τῆς ἀποκαταστάσεως) ἐξετάζεται ἡ ἀποκατάστασις: εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς προσωπικότητος, εἰς τὸ ἐπίπεδον τοῦ κοινωνικοῦ συστήματος καὶ εἰς τὸ ἐπίπεδον τοῦ πολιτισμοῦ.

Τὸ πέμπτον κεφάλαιον (Ἀναπηρία καὶ ἐργασία) θίγει κυρίως τὸ θέμα τῆς κατὰ τὴν ἐργασίαν παρατηρουμένης συντότητος ἀναπηρικῶν καὶ προτείνει λύσεις διὰ τὴν ἐπιβίωσιν τῶν ἀνθρώπων τῆς κατωτέρας κοινωνικῆς τάξεως. Πάντοτε κομρασμένοι, μόνοι, ἀπογοητευμένοι, διότι συνειδητοποίησαν τὰς περιορισμένας πλεονά δυνατοτήτας τῶν εἰς τὴν κοινωνίαν, οἱ παχῶ ἀνᾶπηροι δυστυχοῦν ὑπὸ τὰ ὅματα μίαν ἀνίκανον νὰ τοὺς ἐνοήσῃ κοινωνίας.

Εἰς τὸ ἕκτον κεφάλαιον (Ἄποκαταστάσεις ἀποκατασταθεῖς ἀνάπηρος) ἡ συγγραφεὺς ἐξετάζει τὸ ποσοστὸν τῶν ἐπιτεροφῶν εἰς τὴν ἐργασίαν, ἐνθὸ τὸ ἔβδομον κεφάλαιον (Μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν) φερνεῖν τὸν ρόλον τοῦ ἱατροῦ, ὁ ὁποῖος φέρει πολλὸ πέραν τῆς θεραπείας, τοῦ δικηγόρου, ὡς ἐχθροῦ ἢ φίλου, τοῦ ἐργοδότου, τοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμβούλου εἰς τὴν ἀναπηρίαν κατὰ τῶν ἀτυχημάτων, καὶ τῶν ἐργατικῶν συνδικάτων εἰς τὴν προάσπιν τῶν ἀνθρώπων. Ἡ οἰκογενεὶα διαδραματίζει ὕψιστον ρόλον εἰς τὴν μετὰ τὴν ἱατρικὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἀνθρώπου σταδιοδρομίαν αὐτοῦ. Ἡ συγγραφεὺς προτείνει βασικάς λύσεις ὡς πρὸς τὸν ρόλον τῆς οἰκογενείας εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀνθρώπων.

Εἰς τὸ τελευταῖον κεφάλαιον (Προτάσεις καὶ προβλέψεις ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀναπηρίαν καὶ τὴν ἀποκατάστασιν εἰς τὸ μέλλον) ἐπιχειρεῖται μία σκιαγραφία βελτιώσεως τῶν συνθηκῶν ἀποκαταστάσεως τῶν ἀνθρώπων καὶ ὁσον τὸ δυνατόν ἐπιτυχερᾶ ἐνσωματωσῆν τὸν εἰς τὸ κοινωνικὸν σῶλον.

Εἰς τὸ βιβλίον διευρύνονται καὶ τροποποιεῖνται δύο κοινωνιολογικαὶ θεωρίαι ἀφορμᾶσι εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀπόκλισιν (Social Deviation) καὶ τὰς κοινωνικάς κινήσεις (Social Movements). Τοῦτο γίνεται ἀπὸ τὰς εἰδικὰς περιπτώσεις τῆς ἀναπηρίας καὶ ἀποκαταστάσεως ἀντιστοίχως. Ἐπίσης δύο εἰς μέρος κοινωνικο-ψυχολογικαὶ θεωρίαι, ἡ τῆς αὐτοαντιλήψεως (Selfconcept) καὶ ἡ τῆς ἀποενοτάσεως (Alienation), ἐφαρμοζοῦνται μὲ ἐπικοδομητικὰς τροποποιήσεις.

Τὸ ἐν λόγῳ βιβλίον ἀποτελεῖ ἐπιτυχὴ ἀπόπειραν συνθέσεως πορισμάτων κοινωνιολογικῶν μελετῶν με μελέτας καὶ ἐμπερίαν ἐφαρμοσμένην ἐπιστημῶν, ὡς τῆς ἱατρικῆς, τῆς κοινωνικῆς λειτουργίας καὶ τῆς ψυχοθεραπευτικῆς, πρὸς τὸν σκοπὸν συστηματικῆς διευρύνσεως καὶ ἐπεκτάσεως ὁριστάμενον κοινωνιολογικῶν θεωριῶν.

Εἰς τὴν ἐργασίαν της αὐτὴν ἡ συγγραφεὺς συμπεραίνει ὅτι μία στενὴ καὶ εἰλικρινὴς συνεργασία μεταξύ κοινωνιολόγων, κοινωνικῶν ψυχολόγων, ἱατρῶν (ἰδίῳ τὸν εἰδικὸν ἐπὶ τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς ὀρθοπεδικῆς), κοινωνικῶν λειτουργῶν, ψυχοθεραπευτῶν, κτλ., διὰ τῆς διεξαγωγῆς νέων σημαντικῶν ἐρευνῶν καὶ καταλλήλων θεωρητικῶν συνθέσεων, θὰ ἐχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐξέυρεσιν λύσεων διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν παράδοσιν αὐτοῦ εἰς τὴν Κοινωνίαν, ἀπόλυτος ἱκανὸς πρὸς παραγωγήν κοινωνικῶν, οικονομικῶν καὶ πνευματικῶν ἐργῶν.

Διὰ τοὺς ἑλληνας κοινωνιολόγους καὶ τοὺς ἀσχολουμένους με τὸν ἀνᾶπηρον τὸ βιβλίον τοῦτο ἀποτελεῖ μίαν προτροπὴν πρὸς νέας κοινωνιολογικάς ἐρευνας, συνδιαμορφωμένας πρὸς τὰ ἐπιστημονικά δεδομένα ὁρισμένων κλάδων τῶν ἐφαρμοσμένων ἐπιστημῶν.

Γ. ΓΕΡΓΙΓΟΥ-ΚΩΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ